

ความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้ประกอบการร้านค้าในตำบลละลม อำเภอกุสิงห์
จังหวัดศรีสะเกษ

Health Literacy on Health Products among Grocery Store Operators in
Lalom Subdistrict, Phusing District, Sisaket Province

ธงชัย ไชยโชติ

นักวิชาการสาธารณสุข รพ.สต.ละลม อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

โทร: 09-3554-3566 Email: ok04@hotmail.com

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้ประกอบการร้านค้าในพื้นที่ตำบลละลม อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ครอบคลุมผลิตภัณฑ์สุขภาพประเภทยา อาหาร และเครื่องสำอาง โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดความรอบรู้ด้านสุขภาพของ Nutbeam ร่วมกับแบบจำลองของ Sørensen ซึ่งครอบคลุมกระบวนการเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน และการนำข้อมูลสุขภาพไปใช้ และปรับให้เหมาะสมกับบริบทชุมชนไทยเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูล ความเข้าใจ การโต้ตอบ ชักถาม การตัดสินใจ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการบอกต่อข้อมูลสุขภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน 55 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการร้านค้ามีระดับความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.02, SD = 0.48) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 4.25, SD = 0.45) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Mean = 4.10, SD = 0.50) ด้านการตัดสินใจ (Mean = 4.05, SD = 0.47) ด้านการบอกต่อข้อมูลสุขภาพ (Mean = 3.98, SD = 0.52) และด้านการโต้ตอบชักถาม (Mean = 3.90, SD = 0.55) ตามลำดับ ส่วนด้านความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (Mean = 3.75, SD = 0.60) โดยพบว่าผู้ประกอบการบางส่วนยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร การอ่านฉลาก และการตีความข้อมูลจากสื่อโฆษณา สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการร้านค้ามีระดับความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการตีความข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ การอ่านฉลาก และการตรวจสอบข้อมูลจากสื่อโฆษณาอย่างเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อสนับสนุนการคัดเลือกและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย และเสริมสร้างระบบคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ, ผลิตภัณฑ์สุขภาพ, ร้านค้า, การคุ้มครองผู้บริโภค